SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 578/2024-38

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [redacted], [redacted], [redacted], proti uzneseniam Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Ek/1576/2020 z 9. júna 2023 a 2. októbra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.
Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. decembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutými rozhodnutiami označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhol napadnuté rozhodnutia – uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“) sp. zn. 12Ek/1576/2020 z 9. júna 2023 a sp. zn. 12Ek/1576/2020 z 2. októbra 2023 zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, ďalej zaviazať okresný súd na úhradu primeraného finančného zadosťučinenia 40 000 eur a náhradu trov konania 442,37 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 31K 43/2008 z 18. novembra 2008 bol na majetok dlžníka Geotechnik - holding, a s., Chrapčiakova 7, Spišská Nová Ves (ďalej len „dlžník“), vyhlásený konkurz a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. Štefan Straka (ďalej len „konkurzný správca“).

3. Konkurzný správca ako postupca spolu so spoločnosťou CONSULT OFFICE, spol. s r. o., ako postupníkom (ďalej aj „oprávnený“) uzatvorili 26. marca 2014 zmluvu o postúpení

pohľadávky, ktorej predmetom boli peňažné pohľadávky voči dlžníkovi a sťažovateľovi. Predmetom dodatku č. 1 k spomínanej zmluve o postúpení pohľadávky uzatvoreného 13. mája 2015 bolo rozšírenie predmetu zmluvy o príslušenstvo postúpenej pohľadávky (príslušenstvo predstavovala náhrada trov konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 27 Cb/37/2009 v sume 7 605,45 eur, ktorú bol sťažovateľ uznesením zaviazaný uhradiť postupcovi, pozn.). V čl. III bode 5 tejto zmluvy o postúpení pohľadávky bola zmluvnými stranami dohodnutá povinnosť postupníka podať návrh na zmenu žalobcu v konaní vedenom pod sp. zn. 27Cb/37/2009 na okresnom súde. Predmetnom konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 27Cb/37/2009 bol spor iniciovaný konkurzným správcom o náhradu škody spôsobenej úbytkom majetku dlžníka v dôsledku porušenia povinností sťažovateľom, ktorý v relevantnom čase zastával funkciu štatutárneho orgánu dlžníka.

4. Okresný súd Košice I uznesením č. k. 31K/43/2008-1151 z 29. mája 2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť 23. júna 2015, zrušil konkurz na majetok dlžníka pre nedostatok majetku a ďalším uznesením z 5. augusta 2015 odvolal konkurzného správcu z jeho funkcie. Následne došlo k vymazaniu dlžníka z obchodného registra.

5. Okresný súd Košice I uznesením č. k. 30 Cb 181/2015-47 z 2. septembra 2015 rozhodol vo veci návrhu na obnovu konania sp. zn. 27Cb/37/2009 a návrhu na odklad vykonateľnosti rozhodnutia tak, že konanie v tejto veci zastavil v dôsledku zrušenia konkurzu na majetok dlžníka pre nedostatok majetku. Na základe sťažovateľom podaného odvolania proti uzneseniu o zastavení konania rozhodol v predmetnej veci Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 2 Cob32/2016-1010 z 24. marca 2016 tak, že ho potvrdil, a poukázal na to, že dlžník zastúpený konkurzným správcom bol 5. decembra 2015 vymazaný z obchodného registra *ex offo,* t. j. konanie trpí neodstrániteľnou vadou.

6. Okresnému súdu Banská Bystrica bol 6. októbra 2020 doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie na vymoženie peňažného plnenia vo výške 93 995 ,21 eur s prísl. v prospech oprávneného na podklade právoplatného rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 27Cb/37/2009 z 10. septembra 2013 v znení rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cob/212/2013 z 29. mája 2014. Pohľadávka vo výške 104 363, 46 eur bola pôvodne vymáhaná v exekučnom konaní vedenom súdnym exekútorom Ing. JUDr. Bohumilom Husťákom pod sp. zn. 2146/2014-151, v ktorom došlo k vymoženiu pohľadávky v rozsahu 10 368,25 eur.

7. Sťažovateľovi ako povinnému bolo 8. apríla 2021 doručené upovedomenie o začatí exekúcie pod sp. zn. 111 Ex 113/21.

8. Podľa sťažovateľa zmluva o postúpení pohľadávky nepredstavuje platný právny úkon, pretože nespĺňa podmienky ustanovené v § 25 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“), podľa ktorého mal o vstupe postupníka do konkurzného konania na jeho návrh rozhodnúť uznesením súd po preukázaní nadobudnutia pohľadávky a podpisy na uvedenej zmluve mali byť úradne overené. Po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o vstupe postupníka do konkurzného konania malo byť navyše súdom bezodkladne zverejnené oznámenie uvedeného uznesenia v Obchodnom vestníku. Vzhľadom na uvedené podal sťažovateľ návrh na zastavenie exekúcie, pretože bol toho názoru, že exekučné konanie vedené proti nemu je založené na podvodnom konaní, ktoré nemôže požívať právnu ochranu.

9. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica z 22. apríla 2021 došlo v predmetnom konaní k zamietnutiu prvého návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie. Ďalší návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie bol zamietnutý uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo 17. januára 2022 podľa § 611 ods. 3 Exekučného poriadku.

10. Okresný súd Banská Bystrica 24. júna 2022 poveril vykonaním exekúcie v preskúmavanom konaní súdneho exekútora JUDr. Michala Mazúra.

11. Uznesením z 9. júna 2023 vyššia súdna úradníčka zamietla v poradí tretí návrh sťažovateľa ako povinného na zastavenie exekúcie podľa § 611 ods. 3 písm. b) Exekučného poriadku. V jeho odôvodnení uviedla, že od posledného návrhu na zastavenie konania sťažovateľ súdu predložil návrh opätovne odôvodnený tými istými skutočnosťami ako jeho prvé dva návrhy na zastavenie exekúcie, s ktorými sa súd vo svojich rozhodnutiach riadne vysporiadal (uznesenia z 22. apríla 2021, 17. januára 2022 a 15. júna 2022).

12. Okresný súd Banská Bystrica uznesením z 2. októbra 2023 rozhodol o sťažnosti sťažovateľa tak, že ju zamietol, a druhým výrokom oprávnenému nepriznal náhradu trov konania voči povinnému.

II.
Argumentácia sťažovateľa

13. Proti napadnutým rozhodnutiam podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Napadnuté uznesenie je nezákonné, pretože si v ňom súd nesplnil svoju zákonnú povinnosť a nepreskúmal splnenie všetkých zákonných náležitostí zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorou došlo k prevodu vymáhanej pohľadávky na oprávneného. Postupník, ktorým bol oprávnený, si nesplnil povinnosti vyplývajúce mu z § 25 ZKR (pozri bod 8 tohto uznesenia), a preto zmluvu o postúpení pohľadávky možno považovať podľa § 40 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatný právny úkon z dôvodu nedodržania jeho zákonnej formy. V dôsledku uvedenej skutočnosti možno konštatovať, že oprávnený nedisponuje vecnou legitimáciou na podanie návrhu na vydanie exekúcie na základe dotknutého exekučného titulu.

b) Zmluva o postúpení pohľadávky je navyše neplatným právnym úkonom aj podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pretože oprávnený bol v rokoch 2014 a 2015 sám v predĺžení v čase podpísania tejto zmluvy i jej dodatku, ale i podľa § 37 Občianskeho zákonníka z dôvodu neurčitosti pri formulácii jej predmetu.

c) Sťažovateľovi ako povinnému predtým, ako bol podaný zo strany oprávneného návrh na vykonanie exekúcie, neoznámil postupca podľa § 526 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky na základe zmluvy o jej postúpení.

d) V preskúmavanom konaní neboli dodržané lehoty na to, aby zo starej exekúcie mohla vzniknúť nová exekúcia, tak ako to je uvedené v zákone č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

III.
Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (IV. ÚS 233/04), inak povedané, právo na spravodlivý proces. Avšak obsah tohto práva nedáva účastníkovi záruku, že súdny spor sa skončí právoplatným rozhodnutím v jeho prospech (IV. ÚS 369/09).

15. Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak u ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, III. ÚS 153/07).

16. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie označených práv nezákonnými napadnutými rozhodnutiami, v ktorých okresný súd nesprávne posúdil argumenty sťažovateľa, ktorými preukazoval splnenie podmienok pre zastavenie exekučného konania, predovšetkým v dôsledku toho, že oprávnený nedisponuje aktívnou vecnou legitimáciou na podanie návrhu z dôvodu neplatne uzatvorenej zmluvy o postúpení pohľadávky.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv uznesením z 9. júna 2023:

17. V prípadoch, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, I. ÚS 1/2017).

18. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté uznesenie z 9. júna 2023 bolo v zmysle príslušných zákonných ustanovení preskúmané v rámci sťažnostného konania pred okresným súdom, uplatňujúc princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd konštatuje absenciu svojej právomoci uznesenie z 9. júna 2023 preskúmať.

19. Vzhľadom na už uvádzané skutočnosti ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť smerujúcu proti uzneseniu z 9. júna 2023 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie a rozhodnutie.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv uznesením z 2. októbra 2023:

20. K argumentácii sťažovateľa predloženej v ústavnej sťažnosti, ktorá sa, čo sa týka svojho obsahu, v podstate zhodovala s jeho sťažnostnou argumentáciou, okresný súd vo svojom uznesení z 2. októbra 2023 v podstatnom uviedol:

21. Okresný súd sa plne stotožnil s dôvodmi uznesenia z 9. júna 2023 (pozri bod 11 tohto uznesenia), ktoré navyše sám doplnil. Vo vzťahu k námietkam sťažovateľa v rámci jeho odôvodnenia uviedol:

a) K námietke neposúdenia vecnej legitimácie oprávneného v preskúmavanom konaní poukázal na to, že okresný súd sa už touto námietkou zaoberal v uznesení z 22. apríla 2021, konkrétne v jeho bode 17, v ktorom poukázal na to, že žaloba sťažovateľa o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bola predmetom konania sp. zn. 32Cbi/7/2016 vedeného pred okresným súdom, ktoré právoplatne skončilo jej zamietnutím rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 19. decembra 2018. Uvedené konanie teda zakladá prekážku *„rei iudicate“* pre opätovné preskúmanie tejto otázky v exekučnom konaní.

b) Nad rámec uvedeného okresný súd zdôraznil, že zmluvu o postúpení posúdil v rámci preskúmavania podmienok pre vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a nezistil žiadne dôvody jej neplatnosti. Okresný súd taktiež poukázal na judikatúru (R 119/2003), v súlade s ktorou relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitimáciu postupníka na vymáhanie pohľadávky. Keďže v preskúmavanom prípade sťažovateľ nerozporoval oznámenie postúpenia pohľadávky zo strany postupcu (konkurzného správcu), právne účinným spôsobom sa zbaví dlhu iba plnením postupníkovi (oprávnenému).

c) K námietkam sťažovateľa týkajúcim sa identifikácie oprávneného v exekučnom titule okresný súd uviedol, že k postúpeniu pohľadávky došlo po právoplatnom skončení konania, v ktorom bol exekučný titul vydaný. Z tohto dôvodu v danom štádiu konania rozhodnutie o zmene strany konania – žalobcu už nebolo potrebné.

d) K námietkam týkajúcim sa nesplnenia povinností podľa § 25 ZKR okresný súd doplnil, že táto právna úprava nedopadá na postúpenie pohľadávky vymáhanej v predmetnej exekúcii, pretože sa vzťahuje iba na prechod alebo prevod pohľadávok, ktoré majú veritelia voči dlžníkovi v konkurze. Pohľadávka vymáhaná v rámci preskúmavaného konania však bola pôvodne pohľadávkou dlžníka v konkurze, t. j. ide o pohľadávku, ktorá bola exekučným titulom priznaná práve dlžníkovi v konkurze.

22. Z obsahu uznesenia z 2. októbra 2023 je zrejmé, že okresný súd sa argumentmi sťažovateľa opakovane zaoberal a v súlade s koncentračnou zásadou exekučného konania podľa § 61k ods. 2 ho odkazoval na predchádzajúce rozhodnutia o jeho návrhoch na zastavenie konania, v ktorých poskytol sťažovateľovi na tieto námietky podrobnú odpoveď, dospejúc k právnym záverom, ktoré okresný súd citoval. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti žiadnym spôsobom nezaujal postoj k argumentom okresného súdu, ale iba nekoherentným spôsobom zopakoval námietky, s ktorými sa už okresný súd riadne vysporiadal. Námietku neoznámenia postúpenia pohľadávky oprávnenému konkurzným správcom, t. j. nesplnenia povinnosti podľa § 526 Občianskeho zákonníka, či námietku nedodržania lehôt týkajúcich sa starej exekúcie v preskúmavanom konaní nepredložil, a preto ani v konaní pred ústavným súdom ich nemožno považovať za relevantné. Navyše je potrebné podotknúť, že aj v prípade ich uplatnenia v preskúmavanom konaní by v súlade s uplatnením koncentračnej zásady týmto námietkam nemohlo byť vyhovené. V tejto súvislosti ústavný súd už len poznamenáva, že po oboznámení sa s obsahom predchádzajúcich uznesení Okresného súdu Banská Bystrica, ktorými rozhodoval o návrhoch sťažovateľa na zastavenie konania, ktoré boli súčasťou príloh k ústavnej sťažnosti, konštatuje, že sťažovateľ aj na tieto námietky dostal v preskúmavanom konaní primeranú odpoveď (pozri uznesenia z 22. apríla 2021 a 15. júna 2022).

23. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

24. Z uvedených dôvodov ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa dospel k záveru, že zamietnutie jeho sťažnosti proti uzneseniu z 9. júna 2023 okresným súdom neznamenalo v okolnostiach posudzovanej veci porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, pretože nezistil žiadnu možnosť ich porušenia, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (ako zjavne neopodstatnenú).

25. Právny zástupca sťažovateľa v priebehu konania pred ústavným súdom oznámil, že 27. februára 2024 vypovedal plnú moc sťažovateľovi v tomto konaní. Vzhľadom na dôvody odmietnutia tejto sťažnosti špecifikované v bodoch 19 a 28 už ústavný súd nepovažoval za potrebné realizovať postup smerujúci k výzve sťažovateľa na doplnenie splnomocnenia právneho zástupcu na jeho zastupovanie v tomto konaní, ktorý považoval za bezpredmetný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2024

Robert Šorl
predseda senátu